

FOTO: JETTE SØHOLM PETERSEN, SEGES

REGLER FOR ØKOLOGISKE SLAGTEKYLLINGER

DET FØLGENDE GIVER EN KORT OVERSIGT OVER DE VIGTIGSTE REGLER INDEN FOR ØKOLOGISK OPDRÆT AF SLAGTEKYLLINGER OG EKSEMPEL PÅ ET OMLÆGNINGSFORLØB.

OMLÆGNING ELLER INDSÆTTELSE AF DYR

- Alt fjerkræ skal være under økologisk produktion inden udgangen af det 4. kalenderår efter det år, hvor omlægning af jorden er påbegyndt. Fjerkræhold til eget forbrug er dog undtaget.
- Kyllinger skal være økologiske eller under 3 dage gamle ved indsættelse i det økologiske system.
- Se et eksempel på et omlægningsforløb i figuren på sidste side.

FODER, GROVFODER OG TILSÆTNINGSSTOFFER

- 20 % af foderrationen (pr. dyr pr. år) skal være produceret på egen bedrift eller i samme region (DK) (30 % fra 1. januar 2022).
- I mineralblandinger må der bruges op til 1 % ikke-økologiske urter, krydderier og melasse som bindemiddel (pr. dyr pr. år).
- Indtil 31. december 2021 må der anvendes 5 % konventionelt proteinfoder (i procent af tørstof af landbrugsoprintelse).
- Fra 1. januar 2022 må der anvendes 5 % ikke-økologisk proteinfoder til unge dyr (endnu ikke defineret i DK).
- Omlægningsfoder fra bedriftens egne arealer kan udgøre 100 % af foderet (i procent af tørstof af landbrugsoprintelse). Heraf kan op til 30 % være indkøbt omlægningsfoder regnet pr. kalenderår (25 % fra 1. januar 2022).

Indkøbt omlægningsfoder kan erstatte de 5 % ikke-økologisk foder.

- Mineraler og fiskemel er eksempler på fodermidler, der ikke er af landbrugsoprintelse og tæller derfor ikke med i de 5 % ikke-økologisk foder. Vær dog opmærksom på, at slagterierne ikke tillader fiskemel i voksefoder.
- Foder fra egne marker med flerårige foderafgrøder og proteinafgrøder i første omlægningsår kan anvendes med op til 20 % af foderrationen (i procent af tørstof pr. dyr pr. år).
- Foderet må ikke være fremstillet ved brug af kemiske opløsningsmidler, f.eks. skråprodukter.
- Foder, der består af eller er fremstillet ved brug af genetisk modificerede organismer (gmo), må ikke anvendes.
- Foderet må kun indeholde mineralske fodermidler og fodertilægsstoffer som fremgår af *Vejledningen om økologisk jordbrugsproduktion*, bilag 6.
- Foderet må ikke indeholde antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer, syntetiske aminosyrer eller lignende.
- Kyllinger skal fra 3 dages alderen tildeles grovfoder, så de er beskæftiget i dagtimerne, f.eks. ensilage, frisk grønt, hø, rodfrugter og grøntsagsrester.

AFGRØDETYPER TIL FODER	KONVENTIONEL AFGRØDE	OMLÆGNINGSAFGRØDE	ØKOLOGISK AFGRØDE
Etårige afgrøder (korn, majs, roer, grønsager m.m.)	Afgrøden er sået før påbegyndt omlægning, eller afgrøden høstes mindre end 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden er sået efter påbegyndt omlægning, og afgrøden høstes mindst 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden er sået mindst 24 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning.
Græs/permanent græs (inkl. kløvergræs, frøgræs, kløverfrø, lucerne)	Afgrøden høstes mindre end 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning	Afgrøden høstes mindst 12 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden høstes mindst 24 mdr. efter, jorden er påbegyndt omlægning.

STALDE

- Stalde til slagtekyllinger må maksimalt være 1600 m². Der kan være flere stalde på en bedrift.
- Der skal være tilstrækkeligt med dagslys i stalden. Naturligt lys igennem vinduer og åbninger som kan suppleres med kunstig belysning (20 lux i 80 % af staldens nettoareal iflg. *Bek. nr. 1591 om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion*).
- Der skal være en natlig hvileperiode uden kunstigt lys på minimum 8 timer.
- Ammoniakkoncentrationen i stalden må ikke overstige 25 ppm.
- Mindst 1/3 af staldens gulvareal skal kunne anvendes som skrabe- og støvbadningsareal. Det skal være dækket af tør og porøs strøelse, som kan bestå af sand, jord, halm eller lign.
- Mobile huse til slagtekyllinger skal overholde krav i *Byggebladet om indretning og flytning af mobile huse til økologiske slagtekyllinger*. Se mere på landbrugsinfo.dk.
- Siddepinde er ikke et krav til slagtekyllinger.
- Stalden skal have mindst 4 m ind- og udgangshuller per 100 m² staldareal (nettoareal). Mellem inderstald og en veranda skal der være mindst 1,5 m ind- og udgangshuller per 100 m² nettoareal.
- Verandaen kan regnes med til nettoarealet, hvis kyllingerne har fri adgang hele døgnet.

UDEAREALER (HØNSEGÅRD)

- Økologiske fjerkræ skal have adgang til udearealet mindst en tredjedel af livet. For at sikre dette skal kyllinger have adgang til udearealet ved ca. 3 ugers alderen, og når vejrforholdene tillader det.
- For at tilgodese kyllingernes adfærdsmæssige og fysiologiske behov skal mindst 25 % af udearealet være beplantet. Beplantningen skal sikre at kyllinger finder udearealet attraktivt og sikkert.
- Mindst 18 % af udearealet skal være dækket af træer eller/og buske til at sikre ly, læ og skjul. Der skal sikres flyverskjul hele året, hvorfor stedsegrønne planter og buske anbefales. Metode til opmåling af beplantning fremgår af bilag 13 i *Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion*.
- Mindst 7 % af udearealet skal være beplantet med bunddække for at gøre udearealet attraktivt.
- Der må højst være en afstand på 15 meter fra udgangshullerne til første beplantning og højst 15 meter mellem træer og/eller buske.
- Beplantningen skal sikre, at kyllingerne spreder sig ud og benytter hele udearealet. Derfor anbefales det, at der plantes urter eller anden beplantning i den resterende del af udearealet.

- Tomgangsperioden imellem to hold skal være på mindst to uger. Hvis udearealet er 1 ½ gange så stort som minimumsudearealet (6 m²) og beplantningskravene er opfyldt bortfalder tomgangsperioden.
- Udearealer til økofjerkræ skal have været under omlægning i mindst 12 måneder. Der kan søges tilladelse til at nedsætte omlægningstiden til 6 måneder, hvis der ikke har været brugt handelsgødning eller plantebeskyttelsesmidler på arealet et år inden omlægningen.

SLAGTALDER OG VÆKST

- Kyllinger, der er økologiske ved indsættelsen og langsomt voksende, kan slagtes når som helst (f.eks. 63 dage).
- Kyllinger, der er ikke-økologiske ved indsættelsen og langsomt voksende, kan slagtes efter omlægningsperioden på 10 uger (70 dage).
- Kyllinger, der ikke er langsomt voksende, må tidligst slagtes efter 81 dage.
- Langsomt voksende kyllingeracers tilvækst må maksimalt være på 38 g/dag (gennemsnit over tre på hinanden følgende hold).

BEHANDLING OG VELFÆRD

- Særlige regler for velfærd omfatter bl.a. maks. grænser for dødelighed og fjerpilning.
- Ved problemer med fjerpilning. Se *Hjælpekema til udarbejdelse af handlingsplan for fjerkræ på lbst.dk*.
- Næbtrimning er ikke tilladt.
- Vaccination og parasitbehandling er tilladt, og det tæller ikke som en behandling.
- Tilbageholdelsestiden ved behandling med veterinære lægemidler er to gange den normale tilbageholdelsestid eller 48 timer, hvis der ikke er angivet en tilbageholdelsestid på lægemidlet. (Fra 1. januar 2022 forventes 48 timers tilbageholdelsestid for alle behandlinger med fastsat tilbageholdelsestid på 0 – f.eks. parasitbehandling).
- Kyllinger, der er behandlet med f.eks. antibiotika mere end én gang, kan ikke sælges som økologiske.

HUSDYR-/MEDICINLOGBOG

- Alle behandlinger og indgreb i flokken skal føres i en medicinlogbog, som er en del af den samlede logbog for husdyrproduktionen.
- Oversigt over flokke med registrering af tilgang, afgang og døde dyr skal fremgå af logbogen.
- Adgang til udeareal, foldskifte og tomgangsperiode skal fremgå af logbogen.

STALDTYPER	NETTOAREAL	FLOKSTØRRELSE	MIN. UDEAREAL
Faste huse	10 dyr/ m ² dog højst 21 kg levendevægt/ m ²	4.800	4 m ²
Mobile huse (under 150 m ² , og som flyttes mellem hvert hold)	16 dyr/ m ² dog højst 30 kg levendevægt/ m ²	4.800	4 m ²

VÆR OPMÆRKSOM PÅ:

- At Landbrugsstyrelsen autoriserer bedriften til økologi, og kontrollerer den mindst en gang om året.
- At du skal indsende oplysninger om bedriften hvert år i fællesskemaet i april.
- At du (eller en medarbejder) skal have gennemført et lovpligtigt kursus om slagtekyllinger inden etablering.
- At husdyrholdet skal være registreret/opdateret i CHR. Se: landbrugsindberetning.dk
- At du kan søge tilskud til økologisk dyrkede arealer fra Landbrugsstyrelsen. Se: lbt.dk/tilskudsguide

Økoreglerne er sammenfattet og uddybet i Landbrugsstyrelsens Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion.
Se: lbt.dk/økologi

Find flere oplysninger om økologisk fjerkræproduktion på Fjerkræ (landbrugsinfo.dk).

KONTAKT

Jette Søholm Petersen, Chefkonsulent, fjerkræ
HusdyrInnovation
jtp@seges.dk
D +45 8740 5381 / M +45 2171 7715

Birgit Ingvorsen, Landskonsulent
Økologi Innovation
bii@seges.dk
D +45 8740 5493 / M +45 2374 3798

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

EKSEMPEL PÅ OMLÆGNING TIL ØKOLOGISK SLAGTEKYLLINGER 1. APRIL 2021

